Сполучник як службова частина мови Узагальнення

Мета: дати поняття про сполучник як службову частину мови, формувати вміння впізнавати сполучники в реченнях, визначати їхню функцію, розрізняти сполучники сурядності і підрядності;розвивати увагу, логічне мислення, пам'ять.

Сполучник – незмінна частина мови, що вживається для з'єднання однорідних членів речення і частин складного речення.

Ознаки сполучника:

- лексичне значення не має;
- морфологічні ознаки незмінне слово;
- синтаксична роль членом речення не буває;
- для чого служить поєднує однорідні члени речення, частини складного речення.

Сполучники поділяються на види:

- ■за будовою;
- за синтаксичною роллю;
- ■за походженням;
- 3а вживанням.

За будовою

- **прості:** і, й, а, але, бо, та, що, як
- **складні:** щоб, якби, якщо, проте, зате, ніби, нібито, мовби, неначе
- **складені:** тому що, через те що, так що

За синтаксичною роллю

Сурядності:

- **∟** єднальні
- □ протиставні
- розділові

Підрядності:

- □причинові
- **_** часові
- **□** умовні
- мети
- **_** допустові
- □ порівняльні

За походженням та вживанням

За походженням:

- непохідні
- похідні

3a

вживанням:

- повторювані
- неповторювані
- парні

Записати речення, підкреслити в них сполучники, визначити їх вид за будовою та за роллю в мові.

- □ Сонце зайшло, проте ще було видно.
- Вітерець весняний тихесенько дише, немов діточок до сну колише.
- Далечінь то бралася золотим полиском надвечір'я, то горіла синім вогнем, то куталася у фіолетові сутінки.

Перевір себе

- Сонце зайшло, проте ще було видно. (складний, сурядності)
- Вітерець весняний тихесенько дише, немов діточок до сну колише.
  (складний, підрядності)
- Далечінь то бралася золотим полиском надвечір'я, то горіла синім вогнем, то куталася у фіолетові сутінки. (простий, сурядності)

Визначити вид поданих сполучників за будовою. Записати в 3 колонки.

Проте, але, для того щоб, якщо, незважаючи на те що, що, нібито, бо, тому що, якби, у зв'язку з тим що, або,щоб, через те що, а, мовбито.

Перевір себе

прості	<u>складні</u>	<u>складені</u>
але	проте	для того щоб
що	якщо	незважаючи на те що
бо	нібито	тому що
або	якби	у з`вязку з тим що
a	немовби	через те що
	щоб	

Записати речення, вставивши замість крапок потрібні сполучники.

- Дерево стояло ще голе,...на вітах його вже починалося пташине життя.
- □ Стояв травень,...було душно,...улітку.
- Книга вчить,...на світі жить.
- Наука в ліс не веде,... з лісу виводить.
- Краще догана мудрого,...похвала дурного.
- Мудрий не все каже,...знає,...дурний не все знає,...каже.
- Треба нахилитись,...з криниці напитись.

Перевір себе

- Дерево стояло ще голе, **та** на вітах його вже починалося пташине життя.
- Стояв травень, але було душно, як улітку.
- Книга вчить, як на світі жить.
- Наука в ліс не веде, але з лісу виводить.
- Краще догана мудрого, ніж похвала дурного.
- Мудрий не все каже, **але** знає, **а** дурний не все знає, **але** каже.
- Треба нахилитись, щоб з криниці напитись

Домашне завдання: повторити правила про сполучник. Готуватися до контрольної роботи

